

**Aloite tilapäisen valiokunnan perustamiseksi / kunnanhallituksen puheenjohtajisto
Kunnanvaltuusto 08.04.2026 34/00.00.01/2026**

Olen eri mieltä kunnanhallituksen päätöksestä, jonka mukaan asiaa ei palauteta valmisteluun. Katson, että **tilapäisen valiokunnan perustamista koskeva asia olisi tullut palauttaa valmisteluun**, koska asian käsittely kunnanhallituksessa on ollut puutteellista ja oikeudellisesti epäselvää. Lisäksi on perusteltu epäily siitä, **onko kunnanhallituksella ylipäänsä toimivaltaa valmistella asia nykyisessä muodossaan.**

1. Valmistelun oikeudellinen puutteellisuus

Kunnanhallitus ja asian valmistelusta vastannut vt. kunnanjohtaja eivät ole riittävästi selvittäneet **kunnanhallituksen asemaa ja toimivaltaa tilanteessa, jossa esitetään puheenjohtajiston erottamista.** Valmistelussa ei ole arvioitu:

- perustuuko esitetty menettely kuntalain 34 §:n 1 vai 2 momenttiin,
- mitä oikeusvaikutuksia puheenjohtajiston erottamisella on toimielimen jäsenyyden kannalta,
- eikä sitä, miten poliittinen suhteellisuus turvataan mahdollisessa jatkomenettelyssä.

Ilman näitä selvityksiä kunnanhallituksella ei ole ollut riittävää päätöksentekopohjaa.

2. Korkeimman hallinto-oikeuden linja: koko toimielimen erottaminen

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa **KHO:2021:141 (11.10.2021)** on todettu, että kuntalain 34 §:n 1 momentin mukainen epäluottamukseen perustuva erottamispäätös **koskee aina kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä**, vaikka epäluottamus ei kohdistuisi kaikkiin jäseniin.

Samaa linjaa on vahvistettu ratkaisussa **KHO:2024:89 (17.6.2024)**, jossa todetaan nimenomaisesti, että:

Kuntalain 34 §:n nojalla voidaan erottaa vain koko lautakunta, eikä erotetulla luottamushenkilöllä ole subjektiivista oikeutta tulla valituksi uudelleen.

Myös kuntalain valmistelun esitöissä (HE 268/2014 vp) todetaan selkeästi, että:

erottaminen koskee aina kaikkia toimielimen jäseniä, jotta suhteellisuusperiaate toteutuu toimielintä uudelleen valittaessa.

Näitä oikeudellisia lähtökohtia ei ole valmistelussa huomioitu.

3. Puheenjohtajiston erottaminen ja Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu

Lisäksi asia liittyy olennaisesti siihen, **voidaanko puheenjohtajisto erottaa ilman koko toimielimen erottamista**. Tältä osin merkittävä on **Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu 24.9.2025 (Taltio 1156/2025)**.

Hallinto-oikeus katsoi, että kuntalain 34 §:n 2 momenttia on tulkittava siten, että:

- toimielimen jäsenyydestä erottaminen epäluottamuksen perusteella **edellyttää koko toimielimen erottamista** 34 §:n 1 momentin mukaisesti.

Hallinto-oikeus painotti erityisesti poliittisen suhteellisuuden turvaamista ja katsoi, että puheenjohtajiston erottaminen jäsenyydestä ilman koko toimielimen erottamista on lainvastaista.

4. Johtopäätös

Edellä esitetyin perustein katson, että:

- asian valmistelu on ollut oikeudellisesti puutteellista,
- kunnanhallitus ei ole arvioinut omaa toimivaltaansa asian valmistelijana,
- voimassa oleva oikeuskäytäntö ja lain esityöt eivät tue esitettyä menettelyä,
- ja päätöksenteko ilman lisäselvityksiä altistaa kunnan merkittäväälle valitusriskille.

Tästä syystä **asia olisi tullut palauttaa valmisteluun**, jotta kuntalain säännökset, oikeuskäytäntö ja poliittisen suhteellisuuden periaate voidaan asianmukaisesti selvittää ja ottaa huomioon ennen päätöksentekoa.

Laura Lakso

Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Pelkosenniellä 8.4.2026